

چارشابنا — ۱ شباط ۱۹۲۸

جلد : ۹

بشنجی سنه — نومرو ۱۰۳

آبونه شرطری : سنه لکی ۲۵۰
آلتی آیلمی ۱۲۵، فوق العاده
نسخه لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰
غروشدور .

مجموعه مزهیتتجه طبعی تنسیب
ایدله بن ازلر اعاده ایدلمز .

ملی تحریک

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام
یوردی یاننده کی بناده
خصوصی دائره

صاحب و مدیری
محمد مسیح

هر آنگ برنجی داره بشنجی کونلری بیقرار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرئی مجموعه در .

اصطلاحات حركه موقعرى

* فلسفه *

علم لائيه برك

علم اصطلاحى

بو كون « علم » ك كوزومرك اوكنده
جريان ائيمكه اولان شائيتلى ائضاح ائيمك
ديمك اولدني معلومدر . بو قسالى مودرسه
Scolastique « دورنده اولدني كبي ،
هر هانكي بر « ولايت Autorité « دن
كلديكندن دولاي برمدول علمك قادروسى
داخانه كيرمز .

كائنده اولقده اولان شائيتلى ائضاحه
فائيشمق ايسه ، كرك « مادي طبيعت
Nature physique « ده ، كرك « اجتايى
طبيعت Nature sociale « دم تكيون
ائيمكه اولان حادثلرى ، بو حادثلرك ونعنه
كوره اك موافق اولان « اصل « طومتق
سايمسند بونلر توليد ايدن پيلرى ولارق
نه صورتله وجوده كلش اولدولرى ميدانه
قويمقدر .

بو اصول داخنده مادي ، اجتايى
بوتون كوفى حادثلر قهزده نفعدن صادر
اولاجن اولان هر ائضاح يكي بر حكمدر .
بو حكملرك مجموعى ايسه حكملك صدرينى
انتاج ايدن حادثلرك ماهيتبه كوره آيرى
آيرى بر زمره تشكيل ايدرك مختلف علملرى
وجوده كئير . فقط حادثلرك ماهيتي ،
نوعى باشقا اولدنيغه كوره بونلر ائضاح
ائيمك ايجين قوللاينلان كملر و بو كملرك
مجموعندن تشكيل ايدن لسانده باشقا اولور .
شو حالده علملرك قادروسى داخانه
كيرن نه قادار حادثلر زمرهسى وارسه
او قادارده مختلف لسان وارديمكدر . ايشته
مختلف علملره طائف اولان بو مختلف لسانلر
هر علمك اصطلاحلرينك مجموعندن عبارتدر .
ديمك كه علمده اصطلاح ديمك اولعلمك
قادروسى داخانه كيرن حادثلر زمرهسى علمك
ائضاح ائيمى ، او حادثلرك نه اولدولرى
ميدانه قويايلمى ايجين هر علمك كئندينه
مخصوص اولارق قوللايندى لسان ديمكدر .

برسام

جرائى بر دهمت كبي كوكلمده باغلام ،
سنس چن زمانى آكدمده آغلام !
قارشيمده آتزين كوردك نالز چهرمى ،
« برسام » اوغراش كبي باقم ... وى يكي ،
خوش بريخاله ووشدى كوكل : طائى ، بوش ، دورى ،
اقتده بر كوش كبي باقمده كوزلك !
دوغمده صانكه برى كوكدن باتان كوش ،
دوغمده كوزلكده بر عالم كه هب آتش !

*

هيچ بر عذابي ، برزى بوق سنده قيشلرك ،
عشق جهنمده ي بائش باقيشلرك ؟ ...

مزاره نصرت

طفيلي و بدمايه مؤسسملرك فعاليتلرينه هان
بالعمل نهايت ويرمكدر . شيمدى يه قانارنا صلاسه
اهمال اينديكمز بومق س وظيفه يي بوكوندن
اعتبار آيا نمانز ايجون هيچ بر مانع موجود
ومتصور دكلدر . جمهوريت حكومتك دقت
وتبظندن ، تفيشلرندن چيكنمى ، تدبيرلرني
حكسز برافقه جاليدان بوچر آتكار ، كشاخ
ميقر وبلره لازم اولان درسى و برمك صبراسى
كلش و كچمشر . بوكنايه ، بريادن جهريت
حكومتى حال واستقبالرك سلامت و امنيتنى
محافظه يه معطوف تريات ايله مشغول اولوركن ،
بريادن ده بابا ، آئنه ، ولى وصى موقئنده
بولونانلر ، چوقولرني اجني ويا نمانز آمريقان
مكتبلرينه كوندردمكدن بر آن ييه قايب ائيمكسز ين
فارغ اولماليدلر . تورك ياوروسنى حقيقى
و مىلر بر تزييه ايله يوكسلايمك ، حيات
حاضر لايحق ، حيايده موقئيتلرني تامين
ايله جسك مؤسسملر ، آئنيحق جمهوريت
توركيه سنك اعظمى برعنا ايله تنظيم واداريه
موفق اولدني اينديق روجلى ، تيم حكومت
مكتبلريدر . اجني مكتبلرينك بولنه ترجيى ،
ناصل برمنطقه حاكمه اولونورسه اولونور ،
نه هيچ روجله معذور كورولم . جسك بر
كناهدر . بو دقيقه يي ادراكده نه قدار فضله
تكييكليرسه ، بابا ، آئنه ، ولى ، وصى مسئوليتى
طاشيائيلرك ، يالريده اودرجه فضله دزونى
بر عذابه قاتلانق مجبورينده قالمارى ، وارد
و محتمل اولقندن زياده ، محققدر ، دينيله ييلر .

محمد مزاره

« علم » بو صورتله كائنده وقوعه كلكده
اولان حادثلرى ائضاح ائيمك زظيفه سييله
مكف اولنجه علمك حرث ايله او قانار
علاقه سى بوق كبي كوزوكور . واقعا علمك
وطنى ، علمك مملكتى اوله ماز . چونكه
علم ، كشاخنى بى طرف بر كوزله كورور ،
وى طرف بر نوزله ائضاح ائيمك ايستمز .
فقط علمك بو ائضاح ايجين واسطه اولارق
قوللايندى شى لسان اولدنيندن ، لسان ايسه
اجتايى بوموضوع اولق اعتباريله حرك
برمؤسسسى بولونديفسدن علم ايله حرث
آراسنده بى بو ارتباط نقطه سى بوراده درحال
كئندنى كوستر .

بوكون بوتون جمعيلر آراسنده : تركا قونو .
شولايين براسپه رانتو بو قدر . بوكون اولدني
شويله دورسون بويله برامكاك بو اختيار كرمك
اوزنده هنوز وقوعه كه چكى ائتمالي ده هيچ
كوزوكيور .

لان اجتايى برمؤسسلا ملى ، و مليت
دويفوسنى وجوده كئيرن عامللرك باشنده
بولونمى اعتباريله زمزمه نه قدار قيصقانچ
برعلاقه ايله مربوطيت كوستيلير ، نه قدار
قدسى بو رالق تلق ايديلير . مفردرده كى مليت
دوئوسى ده او قادار يوكساير . مليت دويفوسنى
الهام ايدن واسطه لرك باشنده بولونان لسان
ايسه حرثى اولان ماهيتنى هر وقت محافظه ايدز .
شوحالده علمك مليت ايله هيچ علاقه سى
اولمادني و اولماسى لازم كلديكي حالده اونى
ينه حرك ايجنه صوقان عامل ، علمك
اجتايى برمؤسس اولان لسان ايله بوصقى
ارتباطى ولسانده استفاده ايدرك ينه كئندينه
مخصوص اولارق ايجاد ايدنيكي بر لسان ديمك
اولان اصطلاحلردر . ديمك كه علمك قادروسى
داخانه كيرن حادثلر زمرهسى ائضاح ائيمك
ايجين واسطه اولارق قوللايندى « اصطلاحلر »
علمه حرثده برموقع و برمش اولور . بناء عليه
علم كئندى ائضاحنى هانكي لساندن آلدني
اصطلاحلرله ياپورسه ، اولسانك منسوب
اولدني جمعيتك حرثنده يكي برموقع آلمش ،

سندده مدرسه دن بزه انتقال ایتش اولان ایکلیک جریانی دور و رارق برلکی تأمین ایتجه جالشیق بوکونک انقلاب وظیفه لرندن بری اولیق لازم کایر .

ذاتاً « علم » کفادر و سی داخلنده « برلک » ی تأسیس ایتمهک بووند باشقا بولی یوقدر . مثلاً برطرفدن طبعیتده تکمل ایتکده اولان برحاشه ، برموجو حقننده « شائیت » و او شائیتک برمعطا اولورق دزه . تجلی ایتجه « مفهوم » دیوروز . بوکملر موضوعلری ایضاح ایتک ایچین بونون « سرودانده متدایاً قوللانیله قلمری حالده » صرف شائیت وارلغنی قبول ایدن مذهب حقننده « ره آلیزم Realisme » و صرف مفهوم وارلغنی قبول ایدن مذهب حقننده « ایدله آلیزم Idéalisme » کلملرینی اصطلاح اولورق قوللانیله یتمهک علم داخلنده « ایکلیک » احداث ایتکندن ، لسانیزک استقلالنی هیچه ایندیرمکدن باشقا برتیجه تولید ایتدیکی میداندور .

حالبوکه ناصیل طبعیتده تگون ایتکده اولان دده حقننده « شائیت » دیورایسهک ، بونک مافرداری اولان مذهب حقننده « شائیتجیلک » ، و صرف مفهومی قبول ایدن مذهب حننده « مفهوجیجیاق » دیمک صورتیه اصطلاحلری نوربکه لشدیرمهک علم ساحه سنده ایکلیکی ازاله ایتش ، « برلک » ی تأسیس ایتش اولوروز .

بواصولی طوتوق صورتیه علم اصطلاحلریمز توربکه لشدیرمه جالشیق بوکون علم ایله اشتغال ایدله نریز ایچین « ملی بر وظیفه » اولیق لازم کایر .

منیل نهمز

استانچول دارالفنرشده مناطق مدرسی

دیگر طرفدن معنری ساحه ده اصل گندی وازاغیزی معاصر مدنیته ییتشه چک برصورتده یوکسکلیک اوندن داها قدسی بر وظیفه در . بوه حرثک تکاملی تأمین ایدمه چک بولی طوتوق ، بوکونکی علملری تورک حرثه مال ایدمه یلمک ایچین شعورلو بر دویغو ، قوتلی بر ایان ایله چالشما به باشلامق ایله اولور . شو حالده بوکون علم اصطلاحلریمزک توربکه لشدیرلمی زمانی آرتق کلکدر . آرتق اصطلاحلرک بوکونکی لسانه اولمیسی ، اصطلاحلرک بوکونکی لسانه کوره قوللانیلمیسی لازم کایر . بو خصوصده طوتولمیسی لازم کان اصولی باشقا بر یرده کوسترمشم . [] هانکی علم اولورسه اولسون ، او علم ایله مشغول اولان مالک اول امرده او علمک حرثمه مال ایدیلسی ملی بر عقیده اولورق قبول ایتش اولمیسی ، و بو عقیدهک بره چکی الهاملر داتر وسنده چالشما به باشلامیسی لازم کایر . بر نوع « علمده تورکچیلک » دیمک اولان بو عقیده ایسه علم ساحه نده چالشه چق اولان روحره باشقا بر انشراح ویر ، و بو انشراحک تأمین ایدمه چکی قوت ایله صرف ایدیلجهک جهدلر داها اولور ، دها مشر اولور .

علم لساننده برلک

یوقسا بعضیلرنجه ظن اولوندیگی کی اصطلاحلر اوزربته هیچ یوقدن بر « بین الملل » دامناسنی و رارق یابانچی کلملری اولدینی کی قبول ایتجه ، اونلری علمک ایچینه صواقیه اوغراشمق علم ساحه سنده « ایکلیک » تولید ایتمه باشقا برشی دیکلر . نتیکیم توربکه نک علم ساحه سنده تکاملنک اوکته سد چکن « مدرسه » نک طوتدینی اصولده بوندن باشقا برشی دیکلی .

حالبوکه بوکون ناصیل حیانه پایدیمیز انقلابلرله اجتماعی ساحه ده برهرج و مرج احداث ایتکده اولان مؤسسملری آتوب ایکلیکی اورتادن قالدیردیغمز کی علم ساحه .

[*] « فلسفه اصطلاحلری » ادبیات کولتسی

مجموعه سی ، جلد ۴ ، صای ۳ و ۴

اصطلاحلری قوللاندینی حرثه عاداتا انتساب ایتش اولور . بوندن دولای اصطلاحلر خصوصنده ملتی ادراک ایتش اولان طلملر چوق قیصاقچ داو نیرلر ، و اصطلاحلرک کندی مذهب اولدقنری جمعیتک لساندن صادر ایلسمه ک اعتنا ایدرلر . چ نکوبیله اولمازسه یابانچی برلساندن آلتش اولان اصطلاحلری قوللانق . اولان علم حرثه یابانچی قالمیر و به ایگرمق برلسان قوللانا علمک حرث ایله هیچ بر علاقی قالمز . علم ایله حرث آراسنده کی بر رابطه سزلق ایسه بالابع حرثک مدنیته ساحه سنده یوق ولغنی ، فقیرلکی انتاج ایدرکه بو حالک مدنیته کریلکدن باشقا برشی اولدینی میداندور . اصطلاحلرک توربکه لشدیرلمی .

بزه علم اصطلاحلری بوکون هنوز ایگرمه ییتکدن قورتولمش ، لسانیزدن برجزه اولیق ماهیتی آلیلمش دیکلر . وقیله مندرس « مدرسه » کندی ساحه سنده تدریس اولونان علملرک اصطلاحلری او علملرک کدکلمی شرق لسانلرندن آتده ، و اونلری عیناً محافظه ایتکده ایدی . مایه ایله علاقیسی اولمایا مدرسه دن ذاتاً بونک عکسکی برخدمت بکانه مزدی .

فقط بوکون تدریس اولونان علملر ، نشر اولونان اثرلرده حرثه دوعرو بر تمایل ، یوقاریده کوستردیمک نقطه نظرندن علملرک حرثک ملی اولمی ایچین انکشاف ایتسی لازم کان یکی بر جریان کندیسی کوسترمش دیکلر . بوکونده یا مدرسه دن آرتا قالان و یابانچیلغنی محظا ایدن عریجه اصطلاحلری ، یاخوده غربدن کلن و به یابانچیلغنی محظفه ایتکده اولان فرانسیزجه اصطلاحلری عیناً قوللانیور یوروز . « علم » ی کندیسمه مال ایتک ، علمه حرثه بر موقع ویرمک اندیشه سی اویله کورونیورکه علم ایله اشتغال ایدنلرده هنوز جانی بر عقیده حاله کلش دیکلر . حالبوکه بوکون ناصیل بر طرفدن مادی ساحه ده تمدن و ترقی بولنده ایلر بملک بوکونکی نسله دوشمن الک برهم بر وظیفه ایسه ،